

mista prædicante : *Circumdare Sion, et complectimini eam, narrate in turribus ejus. Ponite corda vestra, in virtute ejus, ut enarretis in progenies alteras, quoniam hic est Deus, Dominus (al. Deus) noster in æternum, et ipse reget nos in sæcula (Psalm. XLVII).* Officii enim nostri consideratione non est nobis dissimulare, non est tacere libertas (al. liberum), quibus major cunctis christianæ religionis zelus incumbit, nec per taciturnitatem aut favere aut consentire videamur fratrum nocentis. Data Kalendis Octobris, Feliciano et Maximiano (fort. Titiano) viris clarissimis consulibus (anno 337).

EPISTOLA (1)

ORIENTALIUM AD JULIUM PAPAM I.

(Conc. t. II, col. 481.)

Causantur quod in communionem receperit Athanasium, B et ceteros quos ipsi damnaverant.

Domino beatissimo et honorabili patri Julio, apostolicæ sedis venerabili episcopo; Eusebius, Theognis, Theodorus, et (2) Berinthus una cum reliquis fratribus et coepiscopis nostris, in Antiochia congregatis (3).

Licet circa omnes Romanam ecclesiam sciamus esse munificam, et apostolicam habere curam, et semper matrem existere pietatis, quamquam ab Oriente ad eam prædicatores (*Hist. Trip. IV, 16, et Soz. III, 7*) pietatis advenissent, tamen optaremus vos nobiscum concordare, et quos a communione suspendimus, a vobis esse suspensos: et quos in ordine confirmamus episcoporum, a vobis esse confirmandos: nec nos secundo loco habendos; cum ex his partibus ad vos usque dogmatizantes apostoli pervenerint. Nec enim nos vestris resultavimus quamvis hoc agere potuissemus, quando Novatianus a Romana pulsus est ecclesia, quoniam (ut juxta vulgarem consuetudinem loquamur) *inimicitias quarit omnis qui vult recedere ab amico (Prov. XXVIII)*. Nec crimine carere potest, qui alterius excommunicatum, absque ejus licentia, a quo communione est privatus, in communionem susceperit, canonibus scilicet jubentibus, ut excommunicatus ab aliis, ab aliis non suscipiatur, viventibus illis a quibus communione privatus esse dignoscitur. Nec solum in his nobis contumeliam irrogatis, sed etiam in his, quod concilia nostra dissolvitis, neque ea rata sinitis esse. Sunt namque a nobis, et maxime a totius Orientis episco-

(1) Bar. aliisque eruditis commentitia ex variis aliorum fragmentis latine scriptis consuta.

(2) Theodorus fuit Perinthis sive Heracleæ episcopus quem in duos distrahit falsarius.

(3) Anno 341. Prodit hæc epistola hæreticos fuisse qui eam scripserunt.

NOTA SEVERINI BINI.

Epistola orientaliū. Ex epistola Julii ad orientales scripta, quam recitat Athanasius apologia 2, quæque supra col. 883 legitur certissime constat Arianos post concilium Antiochenum acerbins, ac majore cum fastu, superbia et contentione, quam decebat, scripsisse. Ita enim exorditur: *Legi epistolam vestram, quam mihi presbyteri mei Elpidius et Polyxenus attulerunt, etc.* Veram et germanam non exstare, præter auctoritatem Baronii anno 341,

pis damnati, Athanasius Alexandrinus, Paulus Constantinopolitanus, Marcellus Ancyrae, Asclepius Gazæ, Lucianusque (1) Hadrianopolites, pro certis criminibus, quibus adversarii sunt apud nos inscripti, quæ per præsentis hujus epistolæ latores omnia sub certa relatione vestrae innotescere non omittimus sanctitati. Quibus agnitis, si nostris placitis magis quam eorum machinationibus assentire, et ordinato episcopos (*Hist. Trip. IV, 16*) in damnatorum loco firmare eligitis, pacem vobiscum et communionem habere volumus: si vero aliter egeritis, et eis amplius, quam nobis assentire judicaveritis, contraria celebrabimus, et vobiscum deinceps nec congregari, nec vobis obedire, nec vobis vestrisque favere volumus, sed per nos, quidquid melius elegerimus, agere conabimur. Nam nullus est in hac parte terrarum ætatem habens, qui ignoret prædictorum molimina seductorum, propter eos enim multa sunt mala peracta, multa concilia diversis et asperis temporibus celebrata, multæ seditiones, multæ machinationes (seductiones), multa nobis opprobria illata (2), et alia multa quæ enumerare perlongum est. Nam si his consentire eligitis, tunc liquet quod nos perdere vultis, et non, ut pater filios, fovere. Dicunt enim et affirmant tam cives istorum, quam etiam sacerdotes eorum, hos fovere vos velle homicidas (*Athan. apol. II, et ad solit. Hil. in fragm.*), sacerorum templorum eversores, virginum stupratores, sacerorum librorum incensores, sacerorumque vasorum, ac cæterorum sacerorum ministeriorum fraudatores, officiorum neglectores, imperatorum infidos, gentis et patriæ proditores, et inter sacerdotes maximam generantes discordiam, eo quod consubstantialitatis vocem, quæ scripta non invenitur, in fidei doctrina possissent. Quid plura enumerare necesse est, cum propter eos nobis et cunctis hujus regionis habitatoribus scientibus, tanta cædes hominum sit perpetrata, ut amplius quam mille homines sint prostrati? Talibus autem favere quid aliud est, quam sceleribus eorum consentire, cum sacra scriptura hæc prohibeat, dicens: *Non solum qui faciunt culpabiles existunt, sed etiam qui consentiunt facientibus (Rom. I)*. Talibus enim vos obsistere totis viribus oportet, ne involvamini in peccatis eorum, et excommunicationem eorum ne suscipiatis. Tales enim D a vobis procul abjicite, ne propter aimositatem ta-

(1) *Athan. an. 335 Tyri.* Marcellus 336, in syn. CP. Paulus, anno 340. Corr. Asclepas et Lucius de quibus Athan. Soz. Socr. Theo.

(2) En ut agnoscunt Romani pontificis primatum.

num. 54, illud afferentis, ea quæ supra in principio Julii epistolarum annotavi, confirmant. Quæ hic secundo loco posita orientaliū nomen præfixum habet, ex Sozomeno et Socrate ab incerto quodam auctore compilata esse videtur, tum quod multa considerari, nonnulla etiam in rebus et nominibus in ea expressis variari advertes, si eam cum responsoria Julii, quam recitat Athanasius apologia 2, diligenter conferas.

lium hominum, infirmæ animæ et ignari populi, sacrilega dissentione dispereant. Itaque oportet (*Martinus I, cons. 2 conc. Later.*) vos improbis probe resistere. Quapropter si neglexeritis deturbare perversos, liquet quod eorum protegatis errorem. Nec vero caret scrupulo societatis occultæ, qui manifeste (*al. manifestis*) facinoribus desinit obviare (*Felix III, in ep. ad Acacium*). Decet enim vos ad arguendam proterviam eorum linguam vestram exacuere, et velut venenosos a vobis repellere, ne eorum veneno vos vestrique in aliquo sauciemini. Igitur (*Idem Martinus*) sufficiunt nobis querimonie contra eos delatæ, quoniam derelinquet nos tempus, secundum quod ait Apostolus, si voluerimus omnium obloquentium oblatas contra eos producere querelas: maxime cum hæc nobis sufficiant quæ superius dicta sunt. Nec nobis necesse est iterum eorum divulgare mala, cum ipsa per se prodeant, et maxime omnes orientales testes super eorum malis existant. *In ore enim (juxta quod scriptum est) duorum vel trium testium stabit omne verbum (Matth. xviii)*: quanto magis in multitudine tantorum sacerdotum et populorum, abbatum vel monachorum, in scripto et sine scripto contra horum pravitatem nos quotidie vox acclamantium? Nos vero diu expectavimus eos per multam patientiam, ut crearent uvas, sed illi e contrario fecerunt labruscas. Vos ergo non oportet de cætero negligere et differre tales, ne (quod absit) memoratis criminibus eorum submittamini (subdamini), irrationabiliter eos episcopos ponentes. Ipsi enim, nisi cito corrigantur, juxta quod beatus apostolus protestatur, *secundum duritiam eorum, et cor impenitens, thesaurizant sibi iram in die iræ et revelationis justi judicii Dei, qui reddet unicuique secundum opera ejus (Rom. ii)*. Qui corrigendi sunt, ne per temporalem delectationem (*S. Greg.*), et per mendacia atque ligmenta sua vobis assensum præbentibus, æterna perdant præmia, quæ per veram pœnitentiam consequi poterunt. Nec hæc, quæ prædicta sunt, solummodo Athanasio et sequacibus ejus irrogamus, sed etiam quod contra regulam egerit, quam nos decreveramus, quia non decreto communis concilii (*Trip. hist. iv, 9 et 16, x, 17, ex Socr. et Soz.*) episcoporum recepit sacerdotium, sed sibimet arrogando ecclesiam fuisset ingressus, et in sede resedisset, cum dudum (1) decretum fuisset, nullum a pauciore nu-

(1) Imo anno dumtaxat 341, conc. Antiocheni

rescriptum Julii. Hoc rescriptum Julii cum ea responsoria epistola, quam ab Athanasio recitatam, supra col. 883 ex pessimis, partim convenit, plurimum vero ab eadem differt. Cum utraque Eusebianos cum Athanasio ad concilium Romæ anno 340, indictum citatos esse referat: utraque etiam Athanasium ad statutum diem adfuisse, Eusebianos autem contumaciter remansisse, enarret; demum utraque epistola illius, quam ab ipsis post celebratam Antiochenam synodum scriptam, postque Gregorium Cappadocem anno Christi 342, magna et horrenda Alexandrinorum strage introductum, superbe, fastuose, et contentiose scriptam fuisse refert, meminere, et utramque

A mero restitui debere, quam depositum fuisse constaret. Deinde, quoniam ejus adventu sit turba generata, plurimique seditione sint mortui, et non solum hæc per eum et propter eum sunt peracta, sed etiam quidam jam a dicto Athanasio cæsi, iudicibus dicuntur esse contraditi. Hæc et alia innumerable sunt ab eo suisque sequacibus impudenter perpetrata, quos excommunicatos, communioni (ut audivimus) contra regulam in contumeliam omnium orientalium sociastis. Præfato itaque debite salutationis (*Ep. Africanorum ad Cælestinum I papam*) officio propter beati Petri honorem impenso, postulamus, ut deinceps ad vestras hinc venientes aures non tam facile admittatis, neque a nobis excommunicatos ultra velitis excipere, ne canonum transgressores inveniamini, sed magis salva fraterna charitate, craturum hoc in posterum minime patiamini.

Et subscriptio: Orantem (*Ep. Tarracon, ad Hilaram papam*) pro nobis apostolatam vestrum Dominus ævo custodiat longiore, beatissime pater. Amen.

EPISTOLA II (1).

SIVE RESCRIPTUM JULII I CONTRA ORIENTALES, PRO ATHANASIO ET CÆTERIS.

(*Conc. t. ii, col. 483.*)

- I. *De vocatione orientalium episcoporum ad Julium, et restitutione damnatorum episcoporum ab ipsis.*
- II. *Ut episcopi accusati appellent sedem apostolicam.*
- III. *De eadem re.*
- IV. *Si quis putat se gravari a proprio metropolitano.*
- V. *De accusatoribus, vel accusationibus, quas sæculi leges non admittunt.*
- VI. *Ut nullus episcopus alterius parochiam retineat, vel ordinet, etc.*
- VII. *Si quis adversus episcopum, vel auctores Ecclesie negotium habuerit.*
- VIII. *De episcopis rebus suis expoliatis, vel a sede sua pulsis.*
- IX. *De accusatoribus et testibus.*
- X. *Si accusatus vel damnatus episcopus sedem apostolicam appellaverit, et de eis qui adversus Patres armantur, vel cum inimicis morantur.*
- XI. *De accusationibus clericorum.*
- XII. *Quæ metropoles primates vocentur.*
- XIII. *Qui sint infames.*

can. 12. Hoc hæreticorum esse decretum testatur Julius in epistola proxima.

(1) Falsa non secus ac præcedentes duæ.

NOTA SEVERINI BINII.

unam eandemque Julii epistolam esse oportet. Hanc mendosam, corruptam, et a quodam ex diversis compilatam (*al. imo pro libito confictam*): illam vero, quæ ex Athanasio desumpta infra subditur, germanum exemplar esse Juliani ad orientales episcopos rescripti, dubium non est. Hanc mendosam esse et corruptam, consulatus Feliciani et Maximiani, infra hic in fine additus, aperte demonstrat. Si enim prædictis consulibus scripta est, initio pontificatus Julii, anno Christi 337, scriptam fuisse necesse est, atque ita non subsistit quod de synodo Romana indicta, de Alexandrina seditione exorta commemorat.